

ת"פ 17831/12/19 - מדינת ישראל נגד דניה ח.ש עבודות עפר ותשתיות, חאזם שוויקי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 17831-12-19 מדינת ישראל נ' דניה ח.ש עבודות עפר ותשתיות (2012) בע"מ ואח'

לפני
בעניין: כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עוה"ד הילה שושני מתביעות ירושלים

נגד
הנאשמים

1. דניה ח.ש עבודות עפר ותשתיות
2. חאזם שוויקי
ע"י ב"כ עוה"ד ריאד סואעד
מטעם הסניגוריה הציבורית

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשמים הורשעו על-פי הודאתם בביצוע עבירה של **העסקת שב"ח שלא כדין**, לפי סעיף 2ב12(א)(2) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952. מכתב האישום עולה, כי הנאשמת היא חברה בעירבון מוגבל לביצוע עבודות עפר ותשתיות, כשאחד מאתריה ממוקם במבשרת ציון. הנאשם הוא בעליה של החברה, דירקטור ומחזיק בלעדי במניותיה, וכן הוא בעל תפקיד ביצועי פעיל בחברה ואחראי על קבלת עובדים שמקורם באיזור. על רקע זה, ובין התאריכים 2.12.2018 - 8.12.2018, העסיקו הנאשמים תושב האזור ללא אישור שהיה כדין בישראל.

מהלך הדיון

2. הנאשם הודה בכתב האישום ללא הסדר טיעון ונשלח לשירות המבחן, ומאוחר יותר נשלח לממונה על עבודות השירות. אשר לנאשמת, ביררתי תחילה אם הסניגוריה תוכל לייצגה אך בהמשך התברר כי הסניגוריה אינה נוהגת לעשות כן. הנאשם עצמו הבטיח להודיע לבית המשפט עמדתו בעניין זה אך רק במהלך הדיון ביום 30.11.2022, הודה בשם החברה, הנאשמת וזו הורשעה כאמור.

רישום פלילי ושאלת המאסר המותנה

עמוד 1

3. לנאשם שתי הרשעות קודמות - האחת באיומים ובהסגת גבול והיזק לרכוש משנת 2016 בגינה הוטלו עליו מאסר מותנה קנס ופיצוי, והשניה, מוקדמת יותר, בעבירה של **הסעת שב"ח** משנת 2016, בגינה נדון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס. יצוין כי במסגרת תיק זה, ת"פ 55853-11-15 מיום 28.9.2016, נגזר על הנאשם מאסר מותנה של 6 חודשים, כשצוין, שהתנאי יופעל "אלא אם יעבור תוך תקופה של שנתיים **מהיום על העבירה בה הורשע**" (ההדגשה הוספה) (**תיק התנאי, המאסר המותנה**).

4. ב"כ המאשימה טענה בעל-פה ובמסגרת השלמת טיעונים בכתב, כי יש צורך להפעיל את המאסר המותנה נוכח הבחינה המהותית של המאסר המותנה שהוטל בתיק התנאי מכוח **הלכת מסילתי** שנקבעה בע"פ 49/80 **מסילתי נ' מ"י**, פ"ד לד(3) 808 (1980). הסיניור התנגד וטען כי לשון המאסר המותנה ברורה, והיא מוגבלת לעבירה בה הורשע הנאשם בתיק התנאי - הסעת שב"ח - ועל כן אין מקום לאמץ פרשנות נרחבת כבקשת המאשימה, משום שאין זה המקרה נוכח הלשון הברורה של גזר הדין.

5. בנוסף, במסגרת השלמת הטיעונים בכתב, טען הסיניור כי המאסר המותנה אינו יכול לחול, שכן לשונו קובעת שיחול "**שנתיים מהיום**", קרי מיום מתן גזר הדין, 28.9.2016, כשהעבירה בה הורשע הנאשם לפניי הייתה לכל המוקדם ב-2.12.2018 ועד ל-6.12.2018, דהיינו אחרי שנתיים מיום הטלת המאסר המותנה. הסיניור היפנה לסעיף 52(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, הקובע כך:

תקופת התנאי **תתחיל ביום מתן גזר הדין** ואם הנידון נושא אותו זמן עונש מאסר - ביום שחרורו מן המאסר; אולם תקופה שאסיר נמצא בה מחוץ לבית הסוהר בשל שחרור בערובה מכח סימן ב' בפרק ג' לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, בשל חופשה מיוחדת או מכח סימן ב1 לפרק ו', יראו אותה כתקופת תנאי מצטברת לתקופת התנאי שקבע בית המשפט; **והכל כשבית המשפט לא הורה אחרת** [ההדגשה שלי].

6. בניסיון לברר אם הנאשם ריצה מאסר בפועל או מאסר בעבודות שירות בגין תיק התנאי מול גורמי הרישום בשב"ס לא עלה כי קיים רישום בעניין זה, שכן במצב שכזה, תקופת המאסר הייתה מתוספת לתקופת התנאי כ"תקופת תנאי שיפוטית" - ראו בהקשר זה את רע"פ 8597/20 **אשקר נ' מ"י** (מיום 8.2.2022) (**הלכת אשקר**) בפסקה 28 לפסק דינו של כב' השופט קרא שם צוין כך:

סיכומם של דברים - כאשר נגזר על נידון עונש מאסר בפועל אשר ירוצה בעבודות שירות, תקופת התנאי השיפוטית תחל להימנות מיום סיום עבודות השירות. זאת בדומה לריצוי עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. **כל זאת בהעדר קביעה אחרת בגזר הדין** [ההדגשה הוספה].

7. אלא שכאמור, הניסיון לעמוד על מצב הדברים - מתי ולמשך כמה זמן ריצה הנאשם את עונשו בתיק התנאי - לא צלח, ולכן בהיעדר ראיות לכך, ספק לעולם יפעל לטובת נאשם. מעבר לדרוש אציון, כי אף לו היו מובאות ראיות למשך ביצוע המאסר בעבודות שירות או במאסר בפועל ממש, הדבר לא היה משנה את התמונה, גם לפי הלכת אשקר, שכן המותב הנכבד שגזר את המאסר המותנה בתיק התנאי, קבע מפורשות את תחילתו "מהיום", קרי, מיום מתן גזר הדין. לכן מדובר ב"קביעה אחרת" מפורשת של המותב שגזר את העונש.

8. סוף דבר בנקודה זו - אני קובע שהמאסר המותנה אינו חל.

תסקיר שירות המבחן

9. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם, כיום כבן 48, נשוי ואב ל-5 ילדים, אחד מהם בעל צרכים מיוחדים. הנאשם מגיע ממשפחה נורמטיבית והוא עזב את מסגרת הלימודים בגיל 16, עקב מעורבות בעבירה ביטחונית בגינה נדון למאסר לשנתיים (יידוי אבנים). לאחר שחרורו השתלב בעבודה בתחום הבניה וברבות הזמן פתח חברה משל עצמו וכיום טוען כי מעסיק במסגרתה כ-60 עובדים. לפני מספר שנים נפל הנאשם קורבן לירי בגינו נפצע קשות והיה זקוק לשיקום ארוך, זאת על-רקע טענותיו לסחיטה ע"י עבריינים. שירות המבחן התרשם מקבלת אחריות מצמצמת וכך גם מהתייחסות מצמצמת ומפחיתת אחריות של הנאשם לגבי התיק הנוכחי ותיקיו הקודמים לרבות עשרות תיקי תעבורה שהנאשם ייחס לעובדי החברה שנהגו ברכבים שעל-שמו. הדבר הותיר על שירות המבחן רושם שלילי. לא נרשמה נזקקות טיפולית ולכן השירות נמנע מהמלצה כזו ובה בעת סבר שעונש של מאסר בעבודות שירות יתאים בנסיבות העניין כעונש מוחשי ומרתיע.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

10. הממונה מצא את הנאשם כשיר לבצע עבודות שירות בבית החולים אלי"ן בירושלים, החל מיום 22.12.2022.

טיעוני הצדדים לעונש

11. ב"כ המאשימה עתרה למתחם ענישה שבין 3 ל-12 חודשי מאסר וענישה נלווית. הסניגור ביקש להטיל על הנאשם של"ץ נרחב ומאסר מותנה.

קביעת מתחם העונש ההולם

12. על בית המשפט לגזור את הדין בהתאם לעקרון ההלימה, הנגזר מן הערכים המוגנים ומידת הפגיעה בהם, מנסיבות ביצוע העבירה וממידת אשמו של הנאשם וכן ממדיניות הענישה הנוהגת. כל אלה מובילים לקביעת מתחם העונש ההולם.

13. **אשר לערכים המוגנים** - עבירות על חוק הכניסה לישראל פוגעות בריבונות המדינה ובביטחונה וכן מקשות על כוחות הביטחון בביצוע תפקידם בשמירה על גבולות המדינה וביטחון הציבור. נוכח המצב הביטחוני המתוח תדיר וניסיון החיים, עלולות להיות לעבירות אלו השלכות קשות על חיי אדם. בענייננו, מידת הפגיעה בערכים המוגנים בינונית.

14. **אשר לנסיבות העבירה** - מדובר בעבירה שהמניע לביצועה הוא כלכלי. הנאשם כבעל התפקיד המרכזי בחברה כפי שפורט בכתב האישום, צריך היה לסנן את עובדיו, תושבי האזור, ומשלא עשה כן, עצם עניו מפני האפשרות שמי מהם יהיה נעדר אישור שהיה והעסקה כדן. משום כך הנאשם אחראי למעשים. בפועל ההעסקה נמשכה מספר ימים כך שהנזק לערכים המוגנים היה מוגבל, אם כי הנזק הפוטנציאלי היה עלול להיות

משמעותי.

15. **אשר למדיניות הענישה הנוהגת** - דרך המלך העונשית בעבירות אלו בנסיבות דומות היא מאסר בעבודות שירות כאשר בנסיבות קלות יותר ניתן להסתפק במאסר מותנה ושל"ץ.

א. רע"פ 2057/19 **מרזוק נ' מ"י** (מיום 21.3.2019) - הנאשם שם העסיק ב"חריש" 5 תושבי האזור והסיעם במשך תקופה. אושר מתחם שבין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר ועונש של 5 חודשי עבודות שירות, שהוחמר בבית המשפט המחוזי משל"ץ.

ב. עפ"ג (חיפה) 41693-01-17 **נסאר נ' מ"י** (מיום 23.2.2017) - הנאשם העסיק 2 שב"חים, אחד מהם במשך חודש ימים. אושר מתחם שבין 3 ל-9 חודשי מאסר ואושר עונש של 5 חודשי מאסר בעבודות שירות וענישה נלווית.

ג. ת"פ (ראשל"צ) 14190-03-19 **מ"י נ' מורד** (מיום 4.11.2020) - הנאשם העסיק במשך שבועיים שב"ח במסעדה. נקבע מתחם שבין חודשיים ל-6 חודשי מאסר והוטלו חודשיים עבודות שירות וקנס 5,000 ₪.

16. **מתחם העונש ההולם**, יעמוד נוכח האמור על חודש ועד 6 חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות וקנס שלא יפחת מ-5,000 ₪.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה והמיקום במתחם

17. מחד ולקולה, הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי. מאידך ולחומרה, לנאשם עבר פלילי רלבנטי בעבירות על חוק הכניסה לישראל ממועד שקדם שנתיים בלבד לביצוע העבירה שלפניו, בגינו ריצה מאסר בפועל. לא היה בכך להרתיעו. לכן יש למקם את הנאשם באמצע המתחם.

גזירת הדין

18. נוכח כל האמור, גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:

א. **על הנאשמת** - קנס בסך 10,000 ₪. הקנס ישולם ב-10 תשלומים החל מה-15.6.2023 ובכל 15 לחודש רציף ועוקב;

ב. **על הנאשם** - מאסר לתקופה של 3 חודשים שיבוצע בעבודות שירות בניכוי ימי המעצר בתיק זה על-פי חישוב שב"ס שיכריע. העבודות יבוצעו בבית החולים אלי"ן בירושלים החל מיום 15.1.2023. ביום זה יש להתייב במשרדי הממונה עד לשעה 08:00 לתחילת ביצוע העבודות. מובהר כי אי-ביצוע העבודות כנדרש עלול להוביל להפקעת ולהמרתן במאסר של ממש ללא החלטה שיפוטית;

ג. **על הנאשם** - מאסר על תנאי של 6 חודשים, שלא לעבור כל עבירה על חוק הכניסה לישראל בתוך 3 שנים מסיום עבודות השירות;

ד. קנס בסך 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו אם לא ישולם. הקנס ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 15.1.2023 ובכל ראשון לחודש רציף ועוקב. לא ישולם מי מהתשלומים במועד, יועמד הקנס לפירעון מיידי;

ה. **על שני הנאשמים בנפרד** - התחייבות בסך 10,000 ₪ שלא לעבור כל עבירה על חוק הכניסה לישראל בתוך שנתיים מהיום.

קנסות ופיצויים ניתן לשלם כעבור 3 ימים מיום מתן גזר הדין בחשבון המרכז לגביית קנסות בדרכים הבאות:

• בכרטיס אשראי באתר www.eca.gov.il

• בטלפון: *35592 או 073-2055000

• במזומן בכל סניף של בנק הדואר בהצגת תעודת זהות בלבד

לא יונפקו שוברי תשלום.

תשלומים ניתן לקזז מכל הפקדה שבתיק או בתיק קשור על אף הודעת עיקול, וככל שקיימת יתרת זכות ולא קיים עיקול, ניתן להשיב ההפקדה למפקידים.

יש לשלוח לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, א' טבת תשפ"ג, 25 דצמבר 2022, במעמד הצדדים.